

Saksbehandlar: Sissel Lillebø Aarseth, Nærings- og kulturavdelinga
Sak nr.: 19/480-7

PreForm AS - kulturmidlar 2019 til utviklingstiltak

Fylkesdirektøren rår hovudutval næring og kultur til å gjere slikt vedtak:

1. PreForm AS får eit tilskot til drift i 2019 på 300 000 kroner.
2. Tilskotet vert retta inn til løn og honorar til personressursar som driv arbeidet vidare, med dei føringane som er gitt i søknaden og saka. Det vert lagt vekt på arbeidet med auka inntekter utanom offentleg støtte.
3. Tilskotet vert henta frå programområde 4005, til disposisjon for hovudutval for næring og kultur.
4. Det er vilkår at det vert levert rapport og rekneskap for tiltaket.

Vedlegg:

1. Søknad frå PreForm AS av 26.02.19 med vedlagt budsjett

Andre relevante dokument i saka:

SAKSFRAMSTILLING

---

1. Bakgrunn for saka

1.1. Grunnen for at saka er fremja

PreForm AS har fått midlar frå Kulturrådet si tilskotsordning Kreativ næring - Regional bransjeutvikling i 2017 på 150 000 kr. Midlane gjeld for 2018 – 2020. I 2018 fekk dei 800 000 frå rom for kunst til Samvirket (Coop-bygget). Dei søker om fylkeskommunale midlar til prosjektet. Hovudutvalet løyvde 300 000 kr i tilskot til drift i 2018. Tilskotet var retta inn til løn og honorar til personressursar som driv arbeidet vidare, og var henta frå programområde 4005.

1.2. Historikk

PreForm starta som eit kommunalt bulystprosjekt. Forprosjektet fekk støtte av Kommunal og regionaldepartementet i 2010. PreForm ville leggje til rette for, og vise at, profesjonelle kunstprodusentar gjerne kan bu på mindre stadar og samstundes vere attraktive for den nasjonale og internasjonale marknaden. Prosjektet vart avslutta i 2014 med ein sluttrapport og ein strategi for vidare arbeid.

I juni 2014 møtte Fjaler kommune og fylkeskommunen Kulturdepartementet og Norsk Kulturråd. Dåverande kulturminister gjesta også Dale like etter. Målet var å sende søknad om vidare arbeid med kultursatsinga i Fjaler i september 2015. Etter møtet fekk ein råd om at kommunen ikkje kunne stå som søker til dei aktuelle ordningane og difor vart PreForm AS etablert. PreForm AS er eigd av 18 enkeltkunstnarar frå regionen, Jakob Sande Selskapet, Nordisk Kunstnarsenter, Teaterfestivalen i Fjaler og Fjaler Kommune. PreForm AS vil bygge vidare på erfaringane i bulystprosjektet og vidareføre fleire av dei viktige tiltaka. PreForm AS søkte ikkje tilskot frå fylkeskommunen i 2015 - 2017.

Eit sentralt punkt i Fjaler kommune sitt arbeid har vore å sikre eit lokale til kulturaktivitet i Fjaler. Transplantbygget vart i si tid etablert som eit kulturbygg, Fjaler kommune har no seld Transplant og

har kjøpt Coop-bygget i Dale sentrum, frå no kalla *Samvirket*, og vil nytte dette som kulturhus. PreForm AS er her tenkt inn i bygget som skal fungere som eit fleirbrukshus med plass til bibliotek, ungdomstilbod, scene og amfi med faste installasjonar til lyd og lys.

Sogn og Fjordane fylkeskommune gav 27.01.17 uttale i samband med Fjaler kommune sitt arbeid med Transplant og ev. eigarskap eller sal av dette. Her uttaler fylkesdirektøren m.a.: «Fylkeskommunen ønskjer å følgje det vidare arbeidet med PreForm. Fylkesdirektøren ser potensiale i dette arbeidet og vi kan kople det til regionale og nasjonale strategiar innan kreative næringar og kulturnæring. Fylkesdirektøren ser at Transplant-bygget er ein vesentleg del av biletet, men vil i framtida fokusere merksemda og ev. økonomisk medverknad mot PreForm-samarbeidet, som skal sikre økonomien i prosjektet. For å ta arbeidet vidare er det ein føresetnad at både kommunen og aktørane er med i eit forpliktande samarbeid. Det er også naturleg å kople på HAFS-utvikling i dette arbeidet.»

1.3. Nasjonal satsing – Regional bransjeutvikling, Norsk kulturråd

PreForm AS søkte hausten 2017 kulturrådet om 1,2 mill. kr i støtte gjennom tilskotsordninga Regional bransjeutvikling. Der vart det lagt inn 0,4 mill. kr som fylkeskommunal eigendel pr. år i 2018 – 2020.

Kulturrådet løyvde 0,15 mill. kr til PreForm AS i 2017 for prosjektperioden 2018 – 2020. Løyvinga var øymerka til ein spesifisert del av søknaden - seminar, nettverksmøter og strategi- og konseptutvikling.

1.4. Kreativ og kunstnarisk næring i Sogn og Fjordane

Næringsbarometeret for Sogn og Fjordane viser at kulturnæringane (inkl. kulturbasert næringsliv) sysselset om lag 500 personar her i fylket, eller mellom ein og to prosent av sysselsetjinga - mot 4,5 % på landsbasis.

Innanfor den kunstnariske og kreative næringa finst ikkje sterke konsentrasjonar i Sogn og Fjordane. Fylkesdirektøren sitt inntrykk og oversikt seier at ein finn det sterkaste kunstnariske miljøet i Fjaler kommune, der ein har gjort eit godt forsøk på å samle næringa, styrke og fremje den. Kommunen har også ei medviten og aktiv rolle til kulturnæringsverksemd.

1.4. Sentrale problemstillingar

PreForm AS har arbeidd sidan avslutning av bulystprosjektet med å ta konklusjonane i prosjektet vidare og skape rammer for kulturell og kreativ næring i Fjaler, men også med eit regionalt perspektiv på arbeidet, då PreForm AS kan sørve eit større omland. Etter fylkesdirektøren si vurdering i 2018 har PreForm kome til eit vegskilje, der ein må legge ned arbeidet eller ta det vidare i ei anna form enn dugnad. PreForm si vurdering av kva ein treng for å kome vidare er eigna lokale til aktiviteten og ein stillingsressurs til å arbeide med innhald. Dette vart søkt løyst i 2018 gjennom fylkeskommunalt tilskot og Fjaler kommune si avklaring av Samvirket som kulturbygg.

1.5. Aktivitet i PreForm AS i 2018/2019

Det er tilsett dagleg leiar i deltidstilling. Styret har sett ned arbeidsgrupper som har arbeid med:

- Strategi for selskapet –ferdig
- Instruksar for styre og dagleg leiar - ferdig
- Arbeid med plan og finansiering av opprusting av produksjonslokale i Samvirket, - arbeidet går føre seg no
- Arbeid med utvikling av publikumstiltak saman med andre lokale arrangørar - pågår.

Arbeid med utvikling av produksjonslokale i «Samvirket»:

Fjaler kommune stiller den største delen av lokalet tilgjengeleg for Preform AS, som leiar arbeidet med å utvikle denne delen av bygget. PreForm har søkt om midlar frå Norsk Kulturråd «Rom for Kunst», og har fått 800 000 kr i 2019 til dette.

Framdrift for utvikling av bygget:

- 2019 til 2020: Finansierte mellombels oppgradering av bygget for ein utprøvningsperiode på 2 år.
  - Innhald i bygget i utprøvningsperioden:
    - Scenekunstproduksjon, teaterfestivalen i Fjaler, scenekunstprodusentar i miljøet
    - Samvirket Studio, radio, podcast, radioteater, dokumentar m.m.
    - Musikkproduksjon, t.d. pre-produksjon av konsertar
    - Galleri/visuell kunst, eit utstillingsvindaug
    - Tekstproduksjon

- Scenekunstformidling, ei programmerande scene
- Musikkformidling, private aktørar som ønskjer å vere ein aktiv musikkformidlar av lokale og nasjonale artistar. Kommunen ynskjer å nytte rommet til UKM og Kulturskulekonsertar m.m. Det vil og vere tilgjengeleg for andre arrangørar, slik som DKS og andre offentlege arrangement.
- 2021 til 2022: Forprosjektperiode med planlegging av varige investeringar i bygget.
- 2023: Gjennomføre hovudprosjekt:
  - Total opprusting av bygget, heving av tak, scene og ca 200 publikumsplassar. Legge vekt på fleirbruksløyisingar og lokalt samarbeid.

Drift:

I prøveperioden må ein også ta stilling til PreForm AS si framtidige rolle i drift av bygget. I utprøvsperioden vil PreForm AS vere ansvarlig for utvikling, drift, kalender og samordning. Tiltak til kunstproduksjon vert prioritert.

Mykje av ressursane i 2019 vil gå til utviklingsarbeid i bygget, nettverket og med lokale og nasjonale samarbeidspartar.

2. Vurderingar og konsekvensar

Arbeidet til PreForm AS er no meir avklart enn tildegare, i og med at kulturbygg-planane til Fjaler kommune er avklart og PreForm AS er ein del av planane for vidare gjennomføring. I tillegg har PreForm AS motteke midlar frå kulturrådet både til regionale bransjetiltak og midlar frå rom for kunst.

2.1. Økonomi- og budsjettkonsekvensar

PreForm AS har lagt eit driftsbudsjett for 2019 på 0,70 mill.kr. Dette inkluderer honorar til dagleg leiar og prosjektstillingar. Her er også inkludert arbeidet med regional bransjeutvikling innan kulturnæringane. Fylkeskommunalt tilskot er sett til 0,45 mill. i 2019.

I tillegg ligg det eit investeringsbudsjett på 1,895 mill. til Samvirket. Dette vert finansiert av statlege midlar, fylkeskommunale- (lønnsmidlar), kommunale og private midlar.

2.2. Vurdering

Fylkesdirektøren vurderer at på bakgrunn av at dette er ei svak næring bør fylkeskommunen gå inn og stimulere til vekst blant fleire typar kulturnæring. Dette gjeld særleg det frie feltet, filmnæring og kreativ/kunstnarisk verksemd. Innanfor kreativ/kunstnarisk verksemd finn ein det største og mest samla miljøet i fylket i Fjaler. Dette er likevel skjørt og treng å støttast opp om.

Fylkeskommunen sitt mål bør vere å støtte opp om ei oppbygging av eit basistilbod/-service som skal tene næringa og sette fleire i stand til å leve betre av verksemda si og å styrke næringstenkinga i verksemda. Dette er ei oppfølging av konklusjonane i bulystprosjektet.

Over tid (t.d. i ei innsatsperiode på 3 år) må dette tilbodet utviklast og ein må styrke eigenevna til PreForm AS slik at tilbodet kjem over kritisk nivå og opp på eit ønskja nivå. Dette inneberer også at fylkesdirektøren i perioden ønskjer å sjå at eigeninntektene vert auka. Kulturaktivitet har ein verdi, også økonomisk.

Rammene for å utvikle eit produksjonslokale for varierende kulturuttrykk er no til stades. Fylkesdirektøren ser at PreForm AS arbeider med å sikre innhald i Samvirket, og arbeider for å få ei berekraftig organisasjonsform for arbeidet. Fylkesdirektøren ønskjer å sikre vidare arbeid med prosjektet også i 2019 på same måte som i 2018 til ei løyving som sikrar ein profesjonell leiing og rettar difor tilskotet inn til løn og honorar til ressurspersonar som driv arbeidet vidare. Dette vil utfylle tilskot frå Norsk kulturåd.

3. Konklusjon

Fylkeskommunen vil i 2019 vidareføre og støtte opp om PreForm AS sitt vidare arbeid som eit satsingsområde innan kulturelle og kreative næringar i regionen. Løyvinga er knytt til personressursar som kan utvikle innhaldet i satsinga.

Fylkeskommunen har som intensjon å løyve midlar årleg i 2018 – 2020 frå midlar til utviklingstiltak som står til hovudutval næring og kultur sin disposisjon. Dette under føresetnad av framdrift i prosjektet, og eit godt arbeid med å skape egne inntekter. Ny søknad må ligge føre i 2020.

